

Bleik og omegn Montessori skolelag

Handlingsplan mot mobbing og krenkende atferd

Bleik Montessoriskole

Godkjent av styret: 26.10.2023

Innholdsfortegnelse

Et barn	2
Retten til et godt og trygt skolemiljø.....	3
Skolens hovedmålsetting.....	3
Definisjon av mobbing.....	4
Definisjon av krenkelse.....	4
Eksempler på hva mobbing/krenkelse kan være:	4
Eksempler på skjult mobbing:	4
Mulige tegn på at en elev blir mobbet:	4
Forebyggende tiltak mot mobbing.....	5
Tiltak og aktiviteter som kan forbygge mobbing:.....	5
Relasjonsbygging	5
Trivselsfremmende aktiviteter	7
Forebyggende arbeid mot mobbing på skolenivå.....	8
Forebyggende arbeid mot mobbing på klassenivå	9
Forebyggende arbeid mot mobbing på individnivå	9
Hvordan avdekke mobbing?.....	10
Hvordan melde en mobbesak?	10
Saksgang i en mobbesak.....	11
§ 9 A-5 Skjerpet aktivitetsplikt	11
Mulige konsekvenser for mobberen:	12
Aktuelle samarbeidsparter utenfor skolen ved mobbing:	12
Nettressurser:.....	12

Et barn

Et barn som kritiseres, lærer seg å fordømme
Et barn som straffes, lærer seg å sloss
Et barn som hånes, lærer seg å bli sky
Et barn som utsettes for ironi, får dårlig samvittighet
Et barn som oppmuntres, lærer seg fortrolighet
Et barn som møtes med toleranse, lærer seg tålmodighet
Et barn som får ros, lærer seg å verdsette
Et barn som opplever rent spill, lærer seg rettferdighet
Et barn som får føle vennskap, lærer seg vennlighet
Et barn som får oppleve trygghet, lærer seg tiltro
Et barn som blir satt pris på, og får kjærtegn, lærer seg å kjenne
kjærlighet i verden.

Dorothy Law Nolte, oversatt av Andre Bjerke

Retten til et godt og trygt skolemiljø

Kap. 9A i Opplæringsloven

Alle elever har rett til å ha et **trygt og godt skolemiljø** som fremmer helse, trivsel og læring.

Det er elevens **egen opplevelse** av hvordan han/hun trives på skolen, som er avgjørende.

Skolen skal:

- Følge med på at elevene har det trygt og godt på skolen
- Gripe inn og stoppe det med en gang, hvis det er mulig
- Si ifra til rektor
- Undersøke det som har skjedd
- Lage en plan med tiltak

Hvis en elev opplever å bli mobbet eller krenket av en lærer eller andre som jobber på skolen, har skolen et ekstra ansvar for å følge opp saken.

Melde saken til statsforvalteren:

- Hvis foresatte mener at skolen ikke har gjort nok for å stoppe krenkelser, kan saken meldes til statsforvalteren.
- Først må foresatte ha tatt opp saken med rektor på skolen
- Det må ha gått minst en uke etter at saken ble meldt til rektor
- Saken må gjelde skolemiljøet på den skolen eleven går på nå
- Er det helt spesielle tilfeller, kan du uansett ta kontakt med statsforvalteren

Statsforvalteren skal finne ut om skolen har gjort jobben sin, og bestemme hva skolen skal gjøre for at eleven får det trygt og godt på skolen.

Skolens hovedmålsetting

Bleik Montessoriskole har som mål at skolen skal være 100 % mobbefri. Bleik Montessoriskoles handlingsplan mot mobbing er basert på tiltak som skal være forebyggende og virke målrettet mot mobbing slik at alle elever på Bleik Montessoriskole opplever et trygt læringsmiljø preget av respekt, varme, inkludering og positivitet.

Definisjon av mobbing

Med mobbing mener vi gjentatt negativ eller «ondsinnnet» atferd fra en eller flere rettet mot en elev som har vanskelig for å forsvare seg. Gjentatt erting på en ubehagelig og sårende måte er også mobbing.

(Utdanningsdirektoratet)

Definisjon av krenkelse

En krenkelse er en ytring som oppleves som et nedrig eller sjofelt angrep på ens personlige integritet, selvforståelse og virkelighetsforståelse. Krenking er altså en subjektiv opplevelse og kan ikke defineres i absolutt forstand, men vil oppleves i ulik grad av ulike personer i ulike omstendigheter.

Eksempler på hva mobbing/krenkelse kan være:

Eleven blir gjentatte ganger ertet, kalt stygge ting, får nedsettende klengenavn, blir hånet, ydmyket, latterliggjort, skremt, nedverdiget, truet, gitt ordre, herset med, undertrykket eller lignende

- Eleven blir ledd av på en uvennlig og spottende måte
- Eleven bevisst blir utestengt fra fellesskapet
- Kommentarer på sosiale medier på internett

Eksempler på skjult mobbing:

- Det sendes øyekast, lages grimaser og/eller gester
- Baksnakking
- Manipulasjon gjennom venner
- Utestenging fra fellesskapet
- Eleven får ingen invitasjon til å delta verken i lek eller idrett
- Ingen snakker med eleven som systematisk blir oversett

Mulige tegn på at en elev blir mobbet:

- Kommer hjem med ødelagte eller istykkerrevne klær, ødelagte bøker, ødelagt sekk eller annet utstyr.
- Har blåmerker, skader, kutt og skrammer uten noen troverdig forklaring på hvordan de har oppstått
- Tar ikke med seg venner hjem og er sjelden hjemme hos skolekamerater.
- Eleven isolerer seg
- Virker redd eller har motvilje mot å gå på skolen

- Skoleprestasjonene går ned
- Eleven begynner selv å plage andre
- Har ofte dårlig appetitt, gjentatt hodepine og eller vondt i magen
- Har negativt selvbilde, er ulykkelig og viser vedvarende tristhet

Tegnene kan ha helt andre årsaker enn mobbing, men vær obs. hvis du ser flere av disse endringene hos ditt barn / en elev.

Kilde: Mobbing, Håndbok for foreldre av Erling Roland (professor ved senter for adferdsforskning)

Forebyggende tiltak mot mobbing

Tiltak og aktiviteter som kan forbygge mobbing:

- Relasjonsbygging
- Trivselsfremmende aktiviteter
- Forebyggende arbeid mot mobbing

Relasjonsbygging

Å bygge relasjoner til barn og mellom barn, er helt grunnleggende for barns læring, trivsel og utvikling. Dersom voksne klarer å bygge en god relasjon, gir det grunnlag for trygghet, trivsel og motivasjon hos elevene.

Å bygge positive relasjoner med elevene, gjør at lærer og elever blir kjent med hverandre. På den måten får lærer kjennskap til hva barnet trenger for å utvikle seg og trives.

Det er den voksnes ansvar å sørge for at:

- Alle har noen å være sammen med
- Elever og lærere gjør hyggelige ting sammen
- Erting, plaging og mobbing tas alvorlig og forsøkes løst så raskt som mulig
- At alle jobber aktivt med konfliktløsning
- Det er god kontakt med foresatte

Skolen verdsetter og arbeider aktivt for å skape gode relasjoner mellom

- Voksen - elev

- Elev - elev
- Voksen - voksen
- Voksen – foresatt

Alle mennesker har behov for

- Annerkjennelse
- Noen som bryr seg om meg
- Noen som liker meg
- Ser at jeg kan gjøre noe
- Ser at jeg gjør noe bra
- Viser meg at du ser
- Sier at jeg gjør noe bra
- Hører hva jeg sier
- Viser meg respekt

Trivselsfremmende aktiviteter

Aktivitet	Tidspunkt	Ansvar
Bli kjent dager	1.skoleuke	Lærere
Rollespill - elevene viser de ulike reglene vi har for god atferd	1. eller 2. skoleuke	Lærere
Felles turer	To ganger høst, to ganger vår	Lærere, rektor
Kveldsskole	Høst	Lærere
Fellessamlinger	Jevnlig	Lærere
Uteskole	Ukentlig 1.-3. trinn	Lærere
Skidag	Vinter	Lærere
Aktivitetsdag	Vår	Lærere
Fadderordning 1. og 5. kl.	Faste aktiviteter gjennom året	Lærere
Frokost	Hver dag	Ansatte
Felles lunsj	Hver dag	Ansatte
Før skolestart, utetiden, på tilsyn/leksehjelp - Voksnetthet etter behov - Synlige voksne	Hele året	Ansatte
Tilpasset opplæring Arbeidsoppgaver tilpasses den enkelte elev	Hele året	Lærer
God klasseledelse - forutsigbarhet - tydelige og omsorgsfulle voksne - struktur, rutiner - voksne som bygger gode relasjoner	Hele året	Lærer
Et velfungerende elevråd	Hele året	Rektor, elevrådsrepresentanter

Forebyggende arbeid mot mobbing på skolenivå

Tiltak	Tidspunkt	Ansvar
Bli kjent dager	1. skoleuke	Lærere
Personalmøte med alle ansatte	September	Rektor
Foreldremøter	September	Rektor, lærere
Inspeksjonsrutinene gjennomgås - synlige og aktive voksne - voksentetthet etter behov	Ved skolestart	Rektor
Gjennomgang av skolens handlingsplan mot mobbing. Planen inneholder trivselsfremmende aktiviteter og tiltak. Planen oppdateres ved behov.	Ved skolestart	Rektor
Arbeid med elevmiljø og repetisjon av handlingsplan mot mobbing, er fast punkt på foreldremøtene	September	Rektor, lærere
Ordensregler	Ved skolestart og jevnlig hele året	Lærere
Sette opp regler for god atferd i skolegården	Ved skolestart	Elevrådet
Hovedfunn i elevundersøkelsen knyttet til mobbing, gjennomgås i personalet, i elevrådet og i styret.	Når resultatene foreligger	Rektor

Forebyggende arbeid mot mobbing på klassenivå

Jobbe med tema livsmestring, gjerne med program som «Zippys venner» og «Passport»	Høst/vår	Lærere
Klasseforeldremøte	Høst	Lærere
God skolestart, 1. klasse	Høst	Rektor, samt team i kommunen (helsesykepleier, PP – tjenesten, fysioterapeut)
Tema «Trivsel for alle» i samlingsstunder.	Jevnlige	Lærere
Rektor besøker klassene og snakker om «Å gjøre hverandre gode»	2 ganger høst og vår	Rektor

Forebyggende arbeid mot mobbing på individnivå

Elevsamtaler - trivsel, trygghet og læringsmiljø som tema	Jevnlige	Lærerne i gruppa
Utviklingssamtaler - trivsel, trygghet og læringsmiljø som tema	Høst/vår	Kontaktlærere
Samtale med elever ved mistanke om konflikter	Ved første mistanke	Lærere, rektor
Helsesykepleier kontaktes	Ved behov	Rektor i samarbeid med lærere

Hvordan avdekke mobbing?

	Ansvar
Observasjon i klasserom, korridorer, toaletter og uteområder Synlige voksne som er årvåke for erting, plaging og mobbing	Alle ansatte på skolen
Informasjon fra elever Skolen tar alle henvendelser om erting, plaging og mobbing fra elever alvorlig. Dette innebærer at skolen skal undersøke alle henvendelser fra elever.	Elev Kontaktlærer Rektor
Informasjon fra foresatte Skolen oppfordrer foresatte til å kontakte skolen ved mistriksel/mobbing så raskt som mulig. Meldeskjema ligger som vedlegg til handlingsplanen.	Foresatte Kontaktlærere
Informasjon fra voksne på skolen, medelever og andre foresatte Skolen har en forventning til alle ansatte om å melde fra om mobbing. Skolen oppfordrer elever å si i fra dersom medelever blir utsatt for erting, plaging og/eller mobbing. Skolen oppfordrer alle foresatte om å melde fra til skolen dersom barn blir utsatt for mobbing.	Ansatte Elever Foresatte
Elevsamtaler Elevenes trivsel blir tatt opp i uformelle og formelle samtaler.	Lærere
Utviklingssamtaler Elevenes trivsel blir tatt opp i utviklingssamtalene høst og vår.	Kontaktlærer
Elevundersøkelsen Elever på 5. – 7. trinn gjennomfører elevundersøkelsen hvert år.	Rektor

Hvordan melde en mobbesak?

Bruk meldeskjema, vedlegg 1
Du kan også ringe rektor ved skolen.

Saksgang i en mobbesak

<p>Melding om mobbing sendes til rektor Bruk meldeskjema, eller ring/samtale med rektor.</p>	Ansatte Foresatte
<p>Undersøkelse av saken Skolen undersøker saken ved å:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Samtale med eleven - Samtale med mobber - Samtale med elevens foresatte - Systematisk observasjon av samspill mellom elever - Spørreundersøkelser, sosiogram <p>Terskelen for å undersøke skal være lav, og undersøkelsene skal iverksettes umiddelbart. Det er elevens egen subjektive oppfatning som skal ligge til grunn for skolens vurdering av hva som er trygt og godt for den enkelte elev.</p>	Rektor Lærere
<p>Vedtak etter kap. 9A i opplæringsloven</p>	Rektor
<p>Aktivitetsplan med tiltak Rektor lager en skriftlig plan, en aktivitetsplan, som beskriver tiltak som skal iverksettes for at eleven skal få et trygt og godt skolemiljø.</p>	Rektor Kontaktlærer Foresatte Eleven
<p>Evaluering av tiltak Tiltakene evalueres for å se om man har nådd målene som ble satt opp</p>	Rektor Kontaktlærer Foresatte Eleven

§ 9 A-5 Skjerpet aktivitetsplikt

Alle som arbeider på skolen har en skjerpet aktivitetsplikt dersom ansatte krenker, mobber, trakasserer, diskriminerer eller utøver vold mot elever.

Dersom noen ansatte krenker elever skal rektor varsle skoleeier.

Mulige konsekvenser for mobberen:

Konsekvenser hvis ikke mobbingen opphører, vil vurderes på individuelt grunnlag. Mulige konsekvenser for mobberen kan være:

- Mobberen må være i nærheten av inspiserende lærer i et bestemt antall friminutt
- Eleven starter på skolen før de andre elevene, slik at offeret ikke blir plaget på veien til skolen
- Mobberen slutter senere enn de andre elevene
- Mobberen mister et privilegium eller aktivitet
- Bekymringsamtale med politiet
- Konsekvenser i hjemmet etter avtale med foresatte
- Midlertidig eller permanent klassebytte for mobberen
- Hjemmeundervisning for mobberen
- Skolebytte for mobberen

Aktuelle samarbeidsparter utenfor skolen ved mobbing:

- PPT
- Skolehelsetjenesten
- Barnevernet
- Barne- og Ungdomspsykiatrisk Poliklinikk (BUP)
- Politi

Nettressurser:

[Opplæringslova § 9 A](#)

[Utdanningsdirektoratet](#)

Vedtatt av styret ved Bleik Montessoriskole (dato: 26.10.23)

Utfylt skjema: Unntatt offentlighet jfr. Offentlighetsloven §13

Melding om mobbing

Elev (navn/klasse)	
Navn på melder	
Hvilken rolle har melder i forhold til barnet	
Hva gjelder meldingen Beskriv saken. Bruk baksiden ved behov.	
Navn på elevens kontaktlærer	
Sted og dato: _____	
_____ Foresattes underskrift	

<i>For intern bruk på skolen</i>	
Hvem mottok meldingen (navn på ansatt)	
Dato rektor informeres	

Utfylt skjema: Unntatt offentlighet jfr. Offentlighetsloven §13

Kopi av skjema legges i elevens mappe og til rektor.